

Beskrivelse af Lodsstationen i Dragør Gamle Havn ved overdragelsen til Museum Amager

C.W. Eckersbergs maleri "Lodsbåde i Dragør Havn" er malet i 1880 og hænger i Dragør Museum.

Beskrivelsen er udarbejdet af Danmarks Lodsmuseumsforening.
Fotografierne af rum og genstande er optaget af Dragør Lokalarkiv

Indholdsfortegnelse

Indledning	3
Dragør Lodseris oprettelse og virke 1684 - 1984	4
Da lodsstationen blev historie efter 325 år	5
Dragørlodsernes museumsgave	7
Metodik til registrering og beskrivelse	7
Beskrivelse af lodsstationen	8
Registrering og beskrivelse af rum og genstande	17

Indledning

Museum Amager, der blev dannet 1. januar 2008 ved en fusion mellem Amagermuseet og Dragør Museum, som også omfatter Mølsteds Museum, har en vision om at være hele Amagers kulturhistoriske Museum.

Visionen afspejler, at Museum Amagers mission er at belyse de forandringer, der har præget livsvilkårene og skabt Amagers mangfoldige og helt særegne kulturhistorie samt skabe interesse og forståelse for øens fortid og nutid - navnlig den del af Amager, der ligger uden for Københavns Kommunes grænser.

Som et led i denne vision har det været naturligt at inddrage lodsstationen i Dragør i Museum Amagers virke, da denne mulighed opstod i 2009 takket være en pionerindsats fra engagerede borgere i Dragør. Det er glædeligt, at netop det folkelige engagement i Dragør Kommune har sikret, at Dragør Lodseri's 325 års lodshistorie kan blive en helt naturlig del af Museum Amager og den historie, der udviklede Dragør Gamle By til en af landets største søfartsbyer. Byen er i dag et af Danmarks velbevarede kulturmiljøer.

Dragør Lodseri blev Danmarks første kongeligt privilegerede lodseri i 1684 og er tillige søfartsbyens ældste arbejdsplads. Det er derfor naturligt, at Dragør Lodseri's fredede lodsstation fra 1823 med to lodstårne, Danmarks ældste lodsbåd fra 1880 og en isbåd - en let sejljolle, der kunne skubbes over isen og roes eller sejle med sejl i åbent vand - samt lodseriets museale genstande og lodsstationens indretning kan skabe rammerne om Danmarks Lodsmuseum. Her kan lodseriets lange historiske udvikling samt lodsernes rolle for søfartens sikkerhed og deres samfundsrolle for havmiljøet belyses i et miljø, der afspejler nutidens forventninger til et museumsbesøg.

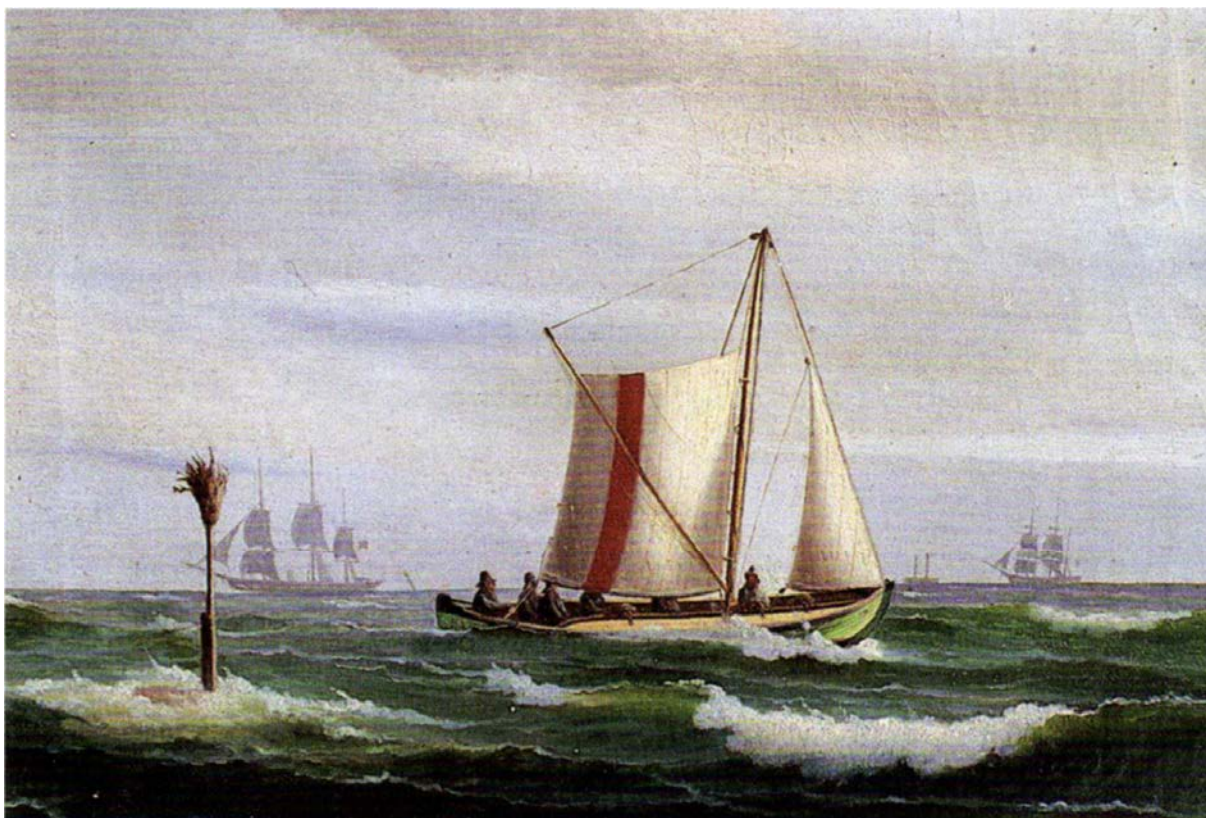
Grundlaget for at kunne skabe et nyt kulturhistorisk museum er at afdække den historie, der har ført til skabelsen af Danmarks Lodsmuseum og udarbejde en oversigt over den funktion, det arbejde, de genstande og den indretning, som Lodsstationen havde, da Museum Amager overtog lodsstationen i 2010 takket være en storstilet donation fra A. P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til Almene Formål i 2009.

Den efterfølgende beskrivelse af museets fødsel og den indretning, lodsstationen havde ved overdragelsen i 2010, er udarbejdet af Foreningen Danmarks Lodsmuseumsforening, der fra 2010 indgår som støtteforening i Museums Amagers bestyrelse og repræsentantskab.

Dragør Lokalkrav har bidraget med digitale fotooptagelser af rum, inventar og genstande samt ældre fotografier i lokalkravet. Andre fotografier og tegninger er hentet fra Dragør Lodseri's arkiv og lodsmuseumsforeningens informationsfolder og museumsprospekt.

Beskrivelsen og fotografierne kan udgøre grundlaget for Museum Amagers arbejde med at omdanne og indrette lodsstationen til en integreret del af Danmarks Lodsmuseum, som lodsmuseumsforeningen indregistrerede som museets domænenavn på internettet i 2009. Beskrivelsen er udarbejdet i marts/april 2010.

Dette oliemaleri af 1800-tallets mest karakteristiske lods båd - en grønmalet jolle med sprydssejl og en rød lodsstribe i stor-sejlet - er malet af lods Hendrik Strømberg (1840-1916). Båden har passeret en vage med kost forankret med en kæde til en sten på havbunden. Fotoet blev benyttet i invitationen til Dragør Lodseri's 300 års jubilæum i 1984 (Dragør Lodseri).

Dragør Lodseri's oprettelse og virke 1684 - 1984

Under Skånske Krig, 1675-79, bad Admiralitet amtmand Johan von Körbitz om at beordre nogle af Dragørs såkaldte kendtmænd, dvs. fiskere, der kendte Øresunds flak (sandgrunde) og røser (stengrunde), om at bistå Danmarks orlogsflåde, når flåden ønskede det. Enten til at lodse flådens skibe eller lokke fjenden på grund.

Det fik i 1684 seks fattige fiskere, som amtmanden havde befalet at være lodser for flåden gennem otte år, til at ansøge Christian V om "at forunde hver af os aarlig saa meget i løn, som en af Eders kongelige Majestæts styrmænd maanedlig nyder" for at lodse flåden og få eneret til at lodse andre skibe.

Ansøgningen foranledigede, at Christian V 8. marts 1684 udstedte en resolution, som betød, at de seks fattige fiskere blev Danmarks første kongeligt privilegerede lodseri. De seks lodser i Dragør fik den ønskede løn som kongens styrmænd og eneretten til, "at de alene maa lade sig bruge og som piloter for billig betaling betjene alle koffardiskibe og andet fartøj, som der forbi sejle og lodsmænd kunne begære, saa at ingen dem derudi nogen indpas maa gøre". I 1826 fik lodserne tilladelse af Admiralitetet til at flage med et splitflag med en kongekrone og navnet LODS COMPANIE indrammet af en laurbærkrans midt i flaget.

Christian VI udvidede lodsantallet til 12 i 1740, og i 1741 fik lodsernes koner, i lighed med de indrullerede søfolks koner, ret til at væve for byens folk. Lodserne sejlede dengang i egne joller. Lodseriet har senere ejet ca. 50 både. Indtil 1903 sejlede lodserne i ro- og sejl både udstyret med søkikkert og hjulpet af sømærker. De blev senere erstattet af både med sejl og motor, alle bygget af træ. Midt i 1900-tallet blev de afløst af hurtigsejlende både bygget af glasfiber eller aluminium og udstyret med navigations- og kommunikationsudstyr.

Fra 1684 til 1984 har Dragør Lodseri beskæftiget 253 lodser. Hertil kommer det mandskab, der sejler en lods til og fra lodsning. Indtil slutningen af 1800-tallet varetog reservelodser og ekstralodser dette

arbejde. Disse lodser blev senere afløst af jollemand, derefter af lejemænd; i vore dage kaldes de bådmand.

Lodsantallet har varieret fra sejskibenes storhedstid omkring 1880, hvor der var 50 lodser, til dampskibenes dominans. I 1831 var der 12 faste lodser, seks reserve- og seks ekstralodser. Da sejskibenes æra ophørte, var der kun syv lodser i 1906 og fire i 1920. I 1946 var der fem lodser, men i 1980 steg lodsantallet til 18 lodser efter lodseriets oprettelse af en lodsstation i Allinge på Bornholm.

Efter lodseriets 300 års jubilæum i 1984, hvor Dragør Lodseri havde 16 lodser, lagde Farvandsdirektoratet lodserierne i Dragør, København og Helsingør sammen i "Sundet Lodseri". Efter årtusindskiftet samlede

Farvandsdirektoratet alle statens lodserier i ét statsdrevet lodseri "Danpilot".

Da lodsstationen blev historie efter 325 år

Dragør Lodseri blev i 300 år drevet som en privat virksomhed med egne lodsbåde og lodsstation i Dragør, fra 1968 også i Allinge. Indtil 1965 blev alle investeringer og udgifter afholdt af lodsernes "jollekasse" og fra 1966 af lodsernes egen fond. For tiden var løbet fra de økonomiske krav til investeringer og forpligtelser ved lodsernes indtræden og udtræden af lodseriet, herunder pensionering. For trods lodsernes egen fond måtte de i 1970'erne sætte deres egne boliger i pant for at kunne opnå et lån til renovering af lodsstationen i Dragør.

Efter 300 års jubilæet i 1984 overtog lodslovens Lodsreguleringsfond bygninger, lodsbåde og udstyr til bogført værdi - kr. 186.759,11 - efter en ændring af lodsloven, rationalisering af lodsvæsenet samt fondsjura. Lodserne fortsatte deres arbejde i det nu statsejede lodseri og lodsstationen indtil 2006, hvor de flyttede ud i Lodsreguleringsfondens nye lodsstation i den gamle færgehavn. Og så blev den gamle stations skæbne uvis.

Dragør Museumsforening ønskede at inddrage lodsstationen i Dragør Museum. Men Dragør Kommune beskar kommunens museumstilskud med 8% i 2006 og 50% i 2007, og statens tilskud til statsanerkendte museer udgør 35% af det ikke-statslige tilskud. Så Dragør Museumsforening måtte skrinlægge planerne.

En kreds af aktive og pensionerede lodser samt museumsinteresserede borgere i Dragør tog derfor initiativ til at danne foreningen Danmarks Lodsmuseum ved en stiftende generalforsamling den 27. juni 2007 i Dragør. Formålet var at erhverve lodsstationen og indrette den til et museum, der kunne belyse lodsernes virke før, nu og i fremtiden samt lodsernes sikkerhedsrolle for søfartstrafikken og lodsernes samfunds betydning for havmiljøet i et nutidigt lodsmuseum. Kort tid efter havde lodsmuseumsforeningen 170 medlemmer.

Bag foreningens tanker lå en historisk og nutidig viden om, at lodsmuseet ligger ved Danmarks mest befærdede farvand, at Danmark i 1600-tallet havde et krigsministerium og en af Europas største orlogsflåder, at Dragør i flere århundreder var en af Danmarks største søfartsbyer, at Dragør stadig har et lodseri i havnen, og at alle borgere og turister fra Dragørfortets 10 meter høje bastioner kan blive mindet om krigenes gru på land og vand og kan følge lodsbådene, når de sejler til og fra lodssøgende skibe.

Hertil kommer, at lodsmuseet bliver det eneste museum i verden, der har huset et lands ældste og kongeligt privilegerede lodseri i landets ældste lodsstation fra 1823 med historisk inventar, to unikke lodstårne, en unik isbåd og landets ældste lodsbåd fra 1880 med en rød stribe i storsejlet. Foreningens vision og mission var derfor indlysende - både som en del af Dragørs historie og betydningen i landets lods- og søfartskredse.

Farvandsdirektoratet, der er en del af Forsvarsministeriet, har efter flytningen fra lodsstationen i Dragør Gamle Havn til den nye lodsstation i den tidligere færgehavn, via Forsvarets Bygnings- og Etablisementstjeneste, tilkendegivet, at Forsvaret gerne vil sælge den tidligere lodsstation til Dragør Kommune for 590.000 kr. med henblik på, at lodsstationen kan indrettes til et museum, der kan belyse lodsernes virke.

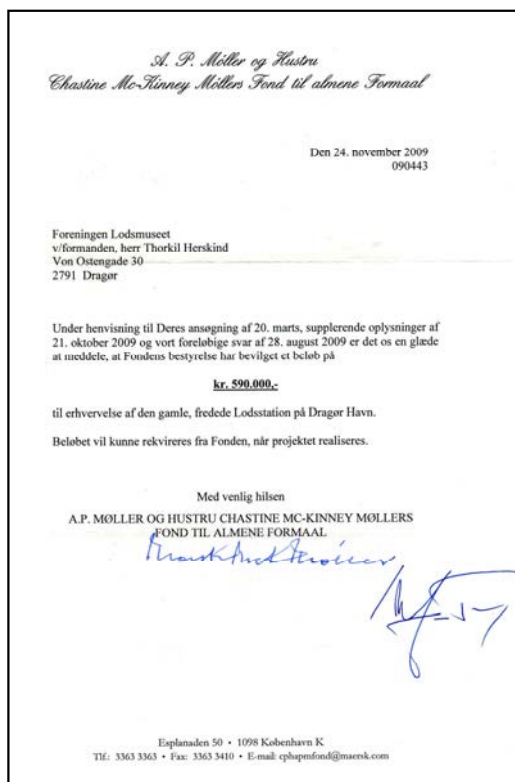
Bestyrelsen for Danmarks Lodsmuseum arbejdede efter foreningens stiftelse 27. juni 2007 ihærdigt

på at indsamle købesummen for at kunne realisere tanken om Danmarks Lodsmuseum i Dragør. Men lodsmuseumsforeningens bestyrelse måtte erkende, at tilvejebringelse af købesum, indretning og drift af et nutidigt og levedygtigt lodsmuseum ikke er en opgave, der kan løses af personer uden museumsfaglig baggrund.

På baggrund af tilkendegivelser fra mulige sponsorer, Dragør Kommune og foreningen Danmarks Lodsmuseum besluttede bestyrelsen for Museum Amager 14. september 2009, at Museum Amager gerne ville overtage lodsstationen og Dragør Lodsforenings museale genstande med henblik på at indrette og drive et dansk lodsmuseum som et statsanerkendt museum som en del af Museum Amagers samlede museumsdrift.

Bestyrelsen for Danmarks Lodsmuseum indkaldte derfor til en ekstraordinær generalforsamling 20. oktober 2009. Generalforsamlingen ændrede foreningens navn til Danmarks Lodsmuseumsforening, og foreningens vedtægt og formål blev ændret til at være en af tre museumsstøtteforeninger for Museum Amager.

Den vigtigste ændring i vedtægten var bestemmelsen i § 9.2, hvorefter "Retten til at modtage donationer fra ansøgninger til fonde om at modtage støtte til at etablere og indrette et lodsmuseum i den gamle lodsstation i Dragør Havn 11, som Foreningen Danmarks Lodsmuseum i Dragør har indgivet i perioden fra dens stiftelse til dens vedtægtsændring 20. oktober 2009, overdrager foreningen til det statsanerkendte Museum Amager, der er en selvejende institution med hjemsted i Dragør Kommune".

Gavebrevet fra A.P. Møller og Hustrus almene fond.

Vedtægtsændringen foranledigede, at formanden for A.P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formål, skibsreder Mærsk Mc-Kinney Møller ved et brev af 24. november 2009 meddelte, at Fondens bestyrelse havde bevilget kr. 590.000 til erhvervelse af den gamle, fredede lodsstation på Dragør Gamle Havn.

Henvisningen til korrespondancen i gavebrevet er udtryk for, at betingelsen for donationen nu var opfyldt, idet det ville blive et statsanerkendt museum, der ville stå for museets indretning og drift.

Hermed blev vejen banet for, at den historisk og kulturhistorisk enestående lodsstation, der blev fredet i 1987, kan indrettes og drives som et nyt museum, der kan belyse lodsernes sikkerhedsrolle for søfartstrafikken og deres samfundsbetydning for havmiljøet i et museumsfagligt, nutidigt og spændende museumsmiljø.

Men andre har også bidraget med økonomisk støtte. Nordea donerede 25.000 kr. til foreningen i 2009. Og Dragør Borgerforening har doneret 2.000 kr. til foreningen, ligeledes i 2009. Endvidere har Richard Larsen Grafisk uden vederlag trykt en smuk trefløjet informationsfolder samt et meget rost firefløjet informationsprospekt i A4 format.

Dragørlodsernes museumsgave

Før Lodsreguleringsfonden overtog lodsstationer, lods både og udstyr i Dragør og Allinge sikrede Dragør Lodseri's Fond på en ekstraordinær generalforsamling den 28. november 1984, hvor Dragør Lodseri's Fond blev opløst, at lodseriets gamle klenodier i form af museale genstande og indbo blev overdraget til Dragør Lodsforening uden vederlag på betingelse af, at effekterne bevares samlet med endemål: Dragør Museum.

Både museale genstande og indbo befinder sig i dag i lodsstationen, der står, næsten som da lodserne i 2006 flyttede ud i statens nye lodsstation i den tidligere færgehavn med moderne indretning, inventar og indbo.

Dragør Lodsforening afholdt derfor 30. september 2009 en ekstraordinær generalforsamling, fordi Dragør Museum i dag indgår i det statsanerkendte museum i Dragør Kommune, Museum Amager. Dragør Museums ændrede ejerskab skal tillige ses i forbindelse med, at Museum Amagers bestyrelse på bestyrelsesmødet 14. september 2009 besluttede, at Museum Amager gerne vil overtage lodsstationen og Dragør Lodsforenings genstande med henblik på at indrette og drive et statsanerkendt lods-museum som en del af Dragør Kommunes og Museum Amagers virke. Museum Amager vil således omfatte Amagermuseet, Dragør Museum, Mølstedes Museum og Lodsmuseet, formodentlig under navnet Danmarks Lodsmuseum.

Lodsforeningens generalforsamling besluttede derfor, at foreningens klenodier overdrages til Museum Amager, men er betinget af, at klenodierne kan indgå i Museum Amagers formidling af lodsnin-gens historie.

Samtidig besluttede generalforsamlingen, at lodsstationen gennemgås sammen med pensioneret lods Jens Lydom Christensen som lodsbygnings- og lodssagkyndig.

Beslutningen er udmøntet på de følgende sider. Formålet er at dokumentere, hvordan lodsstationen så ud før overdragelsen til Museum Amager i 2010.

Metodik til registrering og beskrivelse

Registreringen i rummene er udført rum for rum. Rummene er markeret med bogstaver i alfabetisk rækkefølge på de tegninger, der blev udarbejdet ved byggesagsbehandlingen i 1978. Genstandene er nummereret med tal i nummerisk rækkefølge og er markeret med et nummerklistermærke på genstandene.

Registreringen og beskrivelsen tager udgangspunkt i, hvilke genstande der var i bygningen ved overdragelsen, hvad de kaldes i lodsfaglig terminologi og sprogbrug, og hvordan rum og genstande har været anvendt.

Beskrivelsen er således ikke et udtryk for om, hvor og hvordan genstandene kan/skal indgå i en museumsfaglig sammenhæng, men er udelukkende en beskrivelse af bygningens, rummenes og genstandenes oprindelse og anvendelse, hvilket er nyttigt at vide - både ved indretningen af lodsmuseet og i fremtiden.

Lodseriets lodsstation

Foto af bygninger, havneplads, moler, både, ophalerspil og brændeoplæg. (DL, 1910)

Fotografiet fra 1910 viser lodsstationen efter udvidelsen i 1879, hvor lodstårnet, rejst som et fritstående tårn, kom til at ligge inde på tagryggen og var omspændt af lærred omkring rækværket for at beskytte mod blæst. Vinduerne har skodder, døren er tofløjet og taget har to kviste samt et tagvindu af jern. Til højre for døren ses en postkasse. På tegningen ses tillige byforstanderskabets bygning, i dag Dragør Museum, opført i 1753, med et udkikstårn på tagryggen, beghuset opført i 1770 samt havnekontoret opført i midten af 1800-tallet.

Foto af lodsstationen og lodstårnet, 2009.

Lodsstationens nordfacade

Nordfacaden har fire torammede vinduer med tre ruder i hver ramme. Vinduerne har vandnæser af træ og stabler, som fortæller, at bygningen har haft skodder, hvilket dokumenteres af fotoet fra 1910 på forrige side.

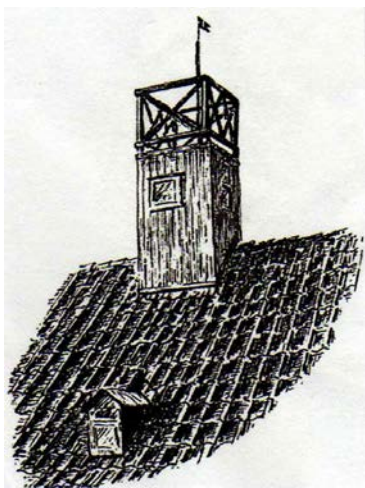
Endvidere er der et blændingsfelt med samme størrelse som vinduerne, hvilket også fremgår af foto-

et. På blændingsfeltet er opsat et termometer. Det oprindelige er stjålet og erstattet af et nyt. En glat tofløjet dør med overvindue er anbragt mellem bygningen fra 1823 og tilbygningen i 1879, hvilket synliggøres af den sorttjærede sokkel, der er højere i den vestre del. De to metalbøjler på muren mellem vinduet og døren blev anvendt til anbringelse af en søkikkert. Til højre for døren hænger et blåt emaljeskilt, nr. 11, da adressen er Gammel Havn 11. Facaden er grundmuret, vandskuret og gulkalket og inddelt i seks fag med en traditionel aftrappet hvidkalket gesims. Pudsafskalningen på begge sider af døren skyldes antagelig saltning foran døren.

Tagvandet ledes fra en grønmalet zinktagrende til et nedløb i bygningens øst- og vestside.

Det teglhængte tag med røde tagsten har fire heltagskviste med tegl på taget og pudsede gulkalkede flunker. I hver kvist er et torammet grønmalet vindue med tre ruder i hver ramme. De er anbragt over vinduerne og døren i facaden. Mellem de to vestligste kviste er anbragt et todelt jernvindue. Mellem, og over de to midterste kviste, er anbragt en hætteklædt udluftning fra toiletet i underetagen. På tagryggen er der to skorstene med sokkel og krone. Den østlige har aftræk fra gasfyret i underetagen, den vestlige hviler på en platform.

Tegning (Dragør Lodseri)

På tagryggen er anbragt et udkigstårn i grønmalet træ. Mod syd og nord er isat en lille fast rude og i øst er anbragt en vinduesramme med to ruder. Udkikstårnet omkranses foroven af et rækværk med krydsstillede tværsprosser. Mod nord er i vestsiden anbragt en flagstang med et dannebrogflag af metal, der tjener som vejrhane.

Efter lodsstationens opførelse i 1823 blev der holdt udkig efter søgende skibe fra en åben buegang i lodsstationens østside. Senere blev opført et udkikstårn ved østgavlen, så der kunne holdes udkik herfra. Da lodsstationen blev udvidet mod øst i 1879, kom tårnet til at ligge inde på tagryggen.

Skibsklokke opsat til venstre for indgangsdøren. Skibsklokken er skænket af A.P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formål ved lodseriets 300 års jubilæum. Da lodserne var bekymrede for, at skibsklokken kunne stjæles, sørgede Skibsreder Mærsk Mc-Kinney Møller personligt for, at skibsklokken blev solidt fastholdt på murfladen af 12 bolte monteret af smede fra Lindø Skibsværft, så den kun kan fjernes, hvis muren rives ned. Skibsklokken har siddet på Dragør Mærsk, der blev indregistreret i Dragør i 1961, hvilket er indgraveret på skibsklokken. Skibsklokkens knebel, af flettet tovværk, er blevet stjålet tre gange.

Den sidste knebel blev flettet over en stålwire, men blev stjålet alligevel. Fotoet ovenfor er taget i 2009.

Termometer opsat mellem østgavlen og indgangsdøren. Termometret, der er anbragt lodret på en emaljeret metalplade opsat på en 75 cm træplade, har altid været et nyttigt og flittigt studeret termometer - både af lodserne, havnens folk, kommunens beboere og turisterne.

Bænken foran bygningen. Bænk med armlæn og stel fremstillet af støbejern. Bænkens rygstød og sædets tre brædder samt en rundholt, som beskytter muren mod skader, er fremstillet af træ. Bænken er formodentlig svensk, da denne model findes i mange gamle svenske byer, parker og kirkegårde. I 1890 og måske frem til 1912 stod bænken og en tilsvarende bænk foran østgavlen. (se genstand nr. 75 - foto af østgavl og bænk)

Fotoet viser lodsstationen og lodstårnet samt passagen mellem pakhuset og lodsstationen med skorstenen til kaminen (DL, 1939).

Lodsstationens skilt. Over den tofløjede indgangsdør er anbragt et lakeret træskilt med udskårne bogstaver "Lodsstation" trukket op med guld, som fortæller om bygningens funktion. Over døren er der et tredelt overvindue. Lidt foran det midterste vinduesfelt er anbragt en bemalet kongekrone af træ, formodentlig opsat ved lodsstationens indvielse i 1879.

Lodsstationens skilt og kongekrone anbragt over døren til lodsstationen, 2009.

Lodsstationens østgavl

Gavlvæggen er grundmuret og gulkalket og fastholdes af to murankre i en hanebjælke og tre murankre i en bjælke i etageadskillelsen. Fra loftsetagens højre side fører en revledør af træ uden udvendigt håndtag ud til lodstårnet. I loftsetagen er der i venstre side et tredelt enkeltvindue ud mod tårnet. I nederste etage er anbragt en metallåge, beregnet til tømning af skorstenens aske.

På gavlen er anbragt et 2 m bredt halvtag, der dækker en 3 meter lang træbænk under halvtaget. Her holder det såkaldte "Folkeuniversitet" til det meste af året.

Da skibsreder Mærsk Mc-Kinney Møller i 2009 besøgte Dragør Havn og lodsstationen udefra, udvekslede en af Folkeuniversitetets faste folk, Theis Lund, på dennes initiativ, med et "Goddag, hr. Møller", få ord og et håndtryk med skibsrederen, der høfligt tog handsken af, mens to A.P.Møller medarbejdere overværende høflighedsudvekslingen. Skibsrederen udvekslede ikke et eneste ord eller håndtryk - hverken med politikere, embedsmænd, museumsengagerede eller andre personer fra byen. Skibsrederens besøg var alene et anonymt besøg for at kunne danne sig et indtryk af havnen og lodsstationen som grundlag for en eventuel donation.

Lodsstationens sydfacade og det 15,8 meter høje lodstårn, 2008.

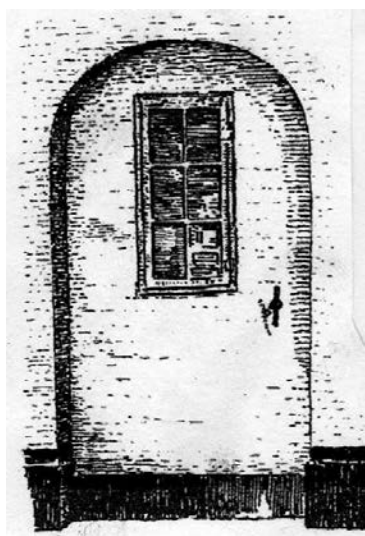
Lodsstationens sydfacade

Lodstårnet blev opført i 1912-14 af staten samtidig med opførelsen af Dragørfortet, fordi fortet hindrede lodsernes udsyn mod syd. Senere afløste radioen lodstårnets funktion. En nedrivning truede derfor tårnet omkring 1960, men en bevaringskomite hindrede dette og fik istandsat tårnet, hvorefter kommunen overtog ejerskabet. Lodstårnet blev fredet i 1987 og er i dag Dragørs vartegn og en vigtig del af havnens kulturmiljø.

Lodstårnets bjælkekonstruktion blev restaureret og malet sammen med udkigstårnet i 2010 af Dragør Kommune. Lodstårnet vil indgå i Museum Amagers kommende museumsformidling.

På lodsstationens grundmurede pudsede gulkalkede sydside med en hvidkalket traditionel gesims er mod vest anbragt tre fag vinduer med samme konstruktion som på nordfacaden, men med klinkesålbænke. Vinduerne har trælister i stedet for kitfalse. Det vestligste fag har stabler, de to østligste har ingen stabler. Alt træværk er grønmalet i lighed med bygningens øvrige ydre træværk.

Sydsiden har sorttjæret sokkel, der ligesom nordfacaden er højere i vestsidens gamle del. Under tagfladen er anbragt en grønmalet zinktagrende med nedløb i facadens øst- og vestende, tidligere også på midten.

Tegning (Dragør Lodseri)

Øst for de tre vinduer er der et rundbuet blændingsfelt med et vindue i feltet, der flugter med de tre andre vinduer. Vinduet består af en ramme med 6 rudedelene. Ved vinduet er der en stabel og en virvel til en skodde. Det ses, at vinduet tidligere har haft to stabler.

Blændingsfeltet er opstået ved at tilmure den oprindelige buegang fra 1823, hvorfra der oprindeligt kunne holdes udkik efter lodssøgende skibe i tørvejr. Tilmuringen skete før tilbygningen blev opført.

Udkiksmuligheden blev opretholdt ved at sætte et vindue i blændingsfeltet. Det nederste rudedelt i venstre side er dækket af metal og har en lille lem, så man kunne nøjes med at åbne lemme og lade kikkerten hvile på et vandret støtteanslag, når et skib var i syne.

På daværende tidspunkt lå gulvet i buegangen i terrænniveau. Mellem det rundbuede blændingsfelt og porten er der et firkanteret blændingsfelt i lighed med blændingsfeltet på nordfacaden.

Fotoet viser isbåden, der er trukket ud fra lodsstationens port for sidste gang i isvinteren 1954. (DL, 1954)

Isbåden, der trækkes ud til den sidste opgave i ovenstående foto, ejes i dag af Museum Amager. Lodsstationens sydside havde mod øst en stor åbning med en tofløjet port. Bag porten havde lodseriets isbåd sin plads efter udvidelsen i 1879.

På fotoet ses, at lodserne har trukket isbåden ud gennem den traditionelle klassiske port, der var udformet af lodrette høvlede affasede brædder profileret på kanterne og fastholdt på bagsiden af en traditionel ramme, bestående af to vandrette revler støttet af et skråbånd.

I dag er portåbningen dækket af en krydsfinerplade med kunstige savspor, der skal illudere en bræddekonstruktion. Krydsfinerpladekonstruktionen er hængslet i venstre side.

Tagfladen er teglhængt med røde tegl. Tæt ved begge gavle er anbragt to kviste af samme konstruktion som på nordsiden. Mellem kvistene er anbragt to todelte støbejernsvinduer.

Neden for udkikstårnet er anbragt en lille kvist på tagfladen, hvorfra der også kunne holdes udkik.

Kvisten blev isat ved udvidelsen i 1879. Kvisten har to åbninger. Den øverste er tophængt og helt af træ; her kunne kikkerten hvile mod bundrammen. Den nederste åbning er sidehængt i venstre side og har en rude.

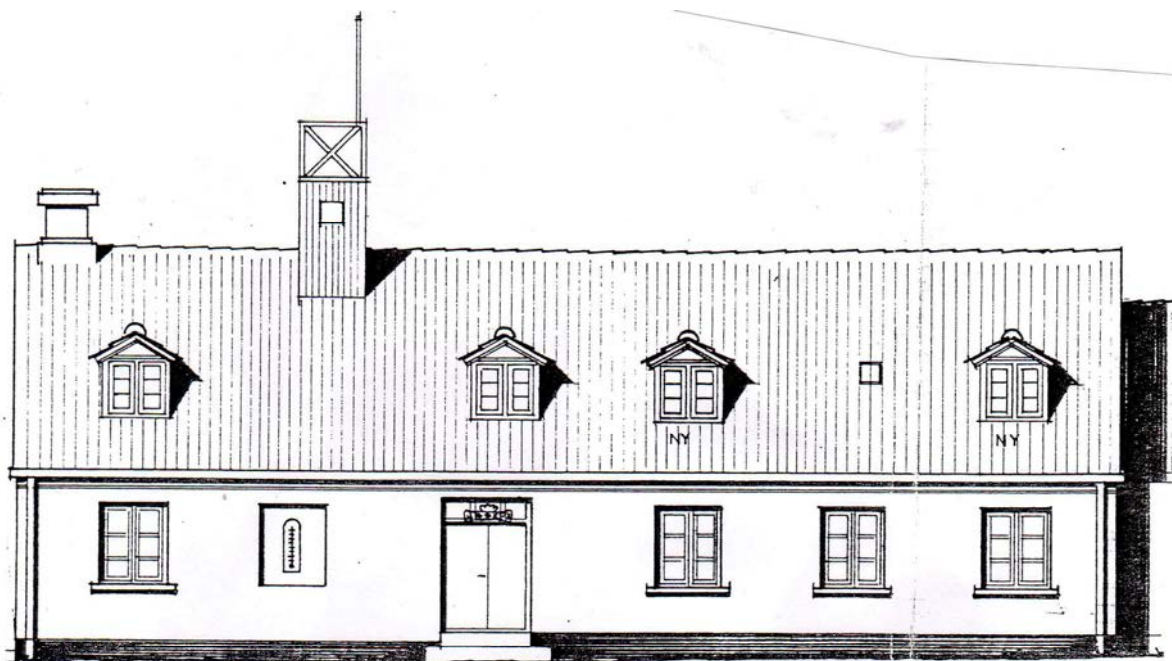
På fotoet ses lodsstationens skorsten. Kaminen stod i rum C. Herfra blev varmen via en varmekanel ført ind til rum E. Centralvarmeanlægget blev installeret i 1970'erne. Først som med et oliefyr som varmekilde, der senere er afløst af et gasfyr.

Opstalt af nordfacaden og plantegning af stueetagen

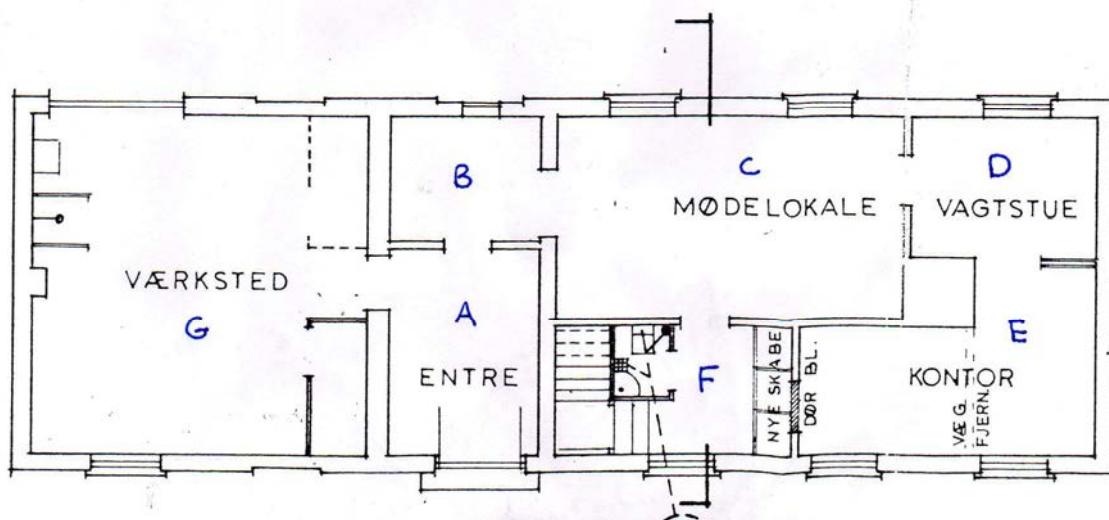
Opstalt af nordfacaden og plantegning af stueetagen. Rummene er markeret i alfabetisk rækkefølge, og genstandene er beskrevet i nummerisk rækkefølge. De registrerede genstande er markeret med et klistermærke.

De to vestligste kviste er opsat ved ombygningen i 1979. De to østligste kviste blev fornyet i 1950'erne ved indretningen af vagtstuen. Skabene i værkstedet rummede tidligere et malerskab mod syd og et skab til reservedele og arkiv mod nord. Skabene i entreen og rummet mod syd er opsat omkring 1970. Samtidig blev entreen opdelt i 2 rum og adskilt med den nuværende dør. Toilet og det lille kortbord er installeret i 50'erne.

Kontoret fungerede som soverum indtil 1979, hvor væggen i kontoret blev fjernet. Samtidig blev opsat en skydedør og en væg mellem vagtstuen og kontoret.

FACADE NORD.

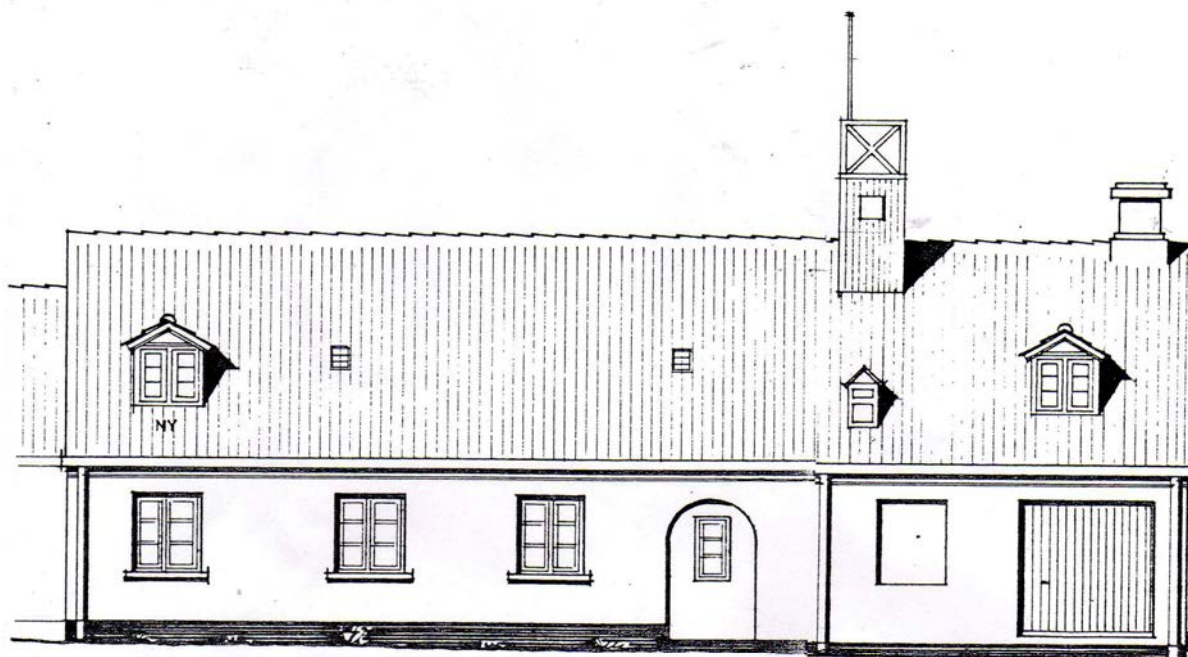

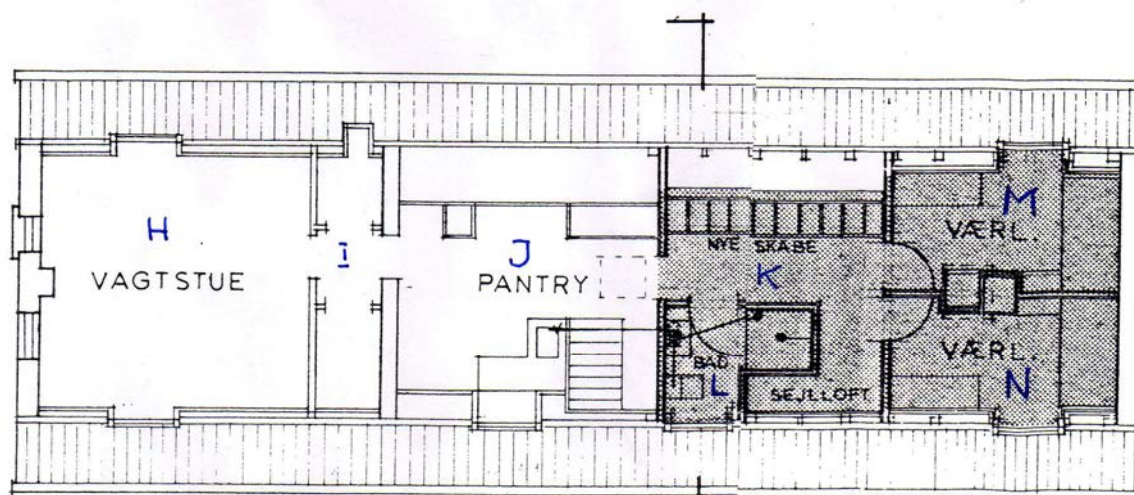
Opstalt af sydfacaden og plantegning af loftsetagen

Opstalt af sydfacaden og plantegning af loftsetagen. Rummene er markeret i alfabetisk rækkefølge, og genstandene er beskrevet i nummerisk rækkefølge. De registrerede genstande er markeret med et klistermærke.

Den østligste kvist er anbragt i 1950'erne. Den vestligste kvist er opsat i 1979. Vagtstue og pantry er indrettet i 1950'erne. De to værelser, bad, toilet, håndvask, sejloft og skabsgang er indrettet i 1979.

FADE SYD.

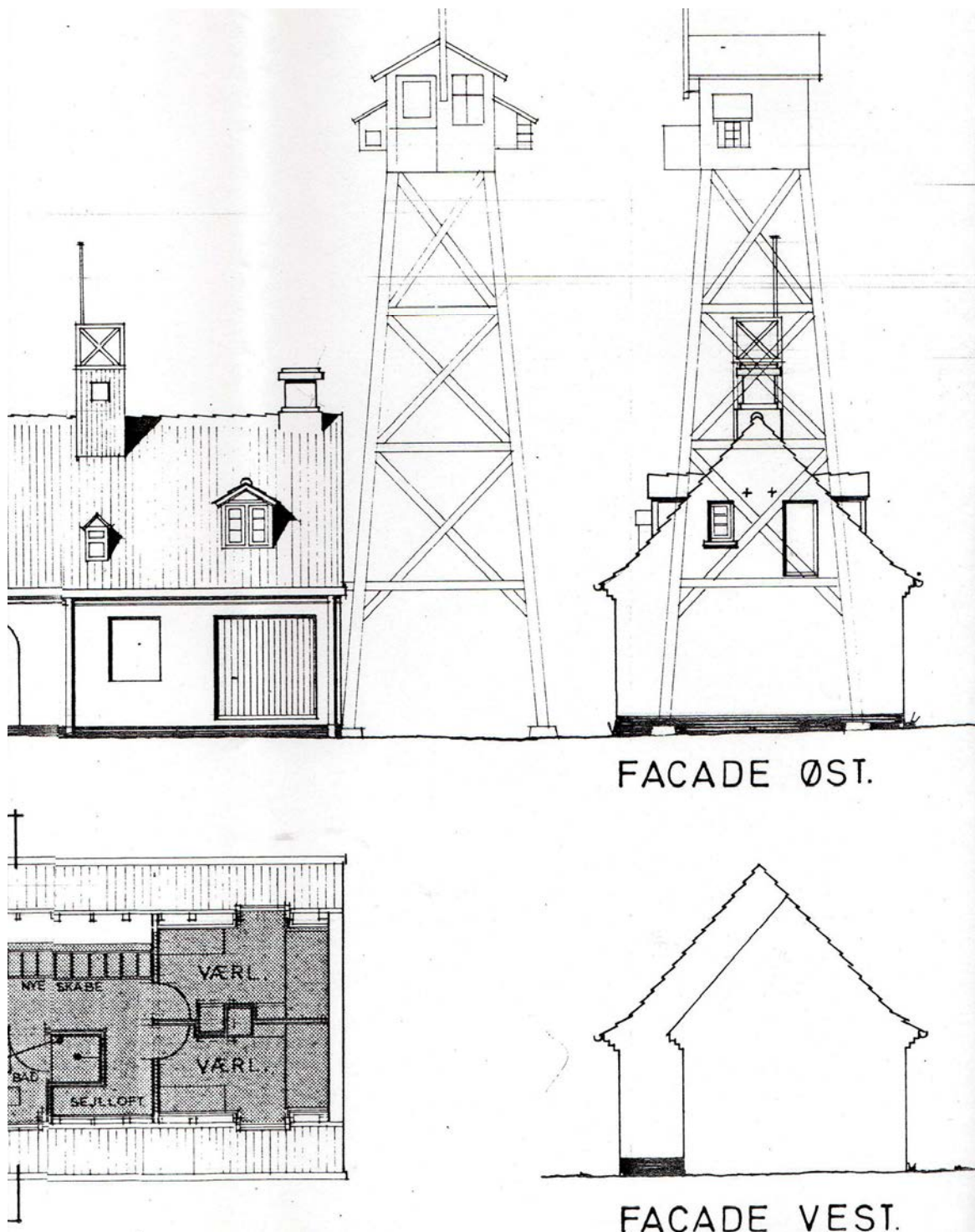
1 SALS PLAN.

Gavle og lodstårn mod øst og vest

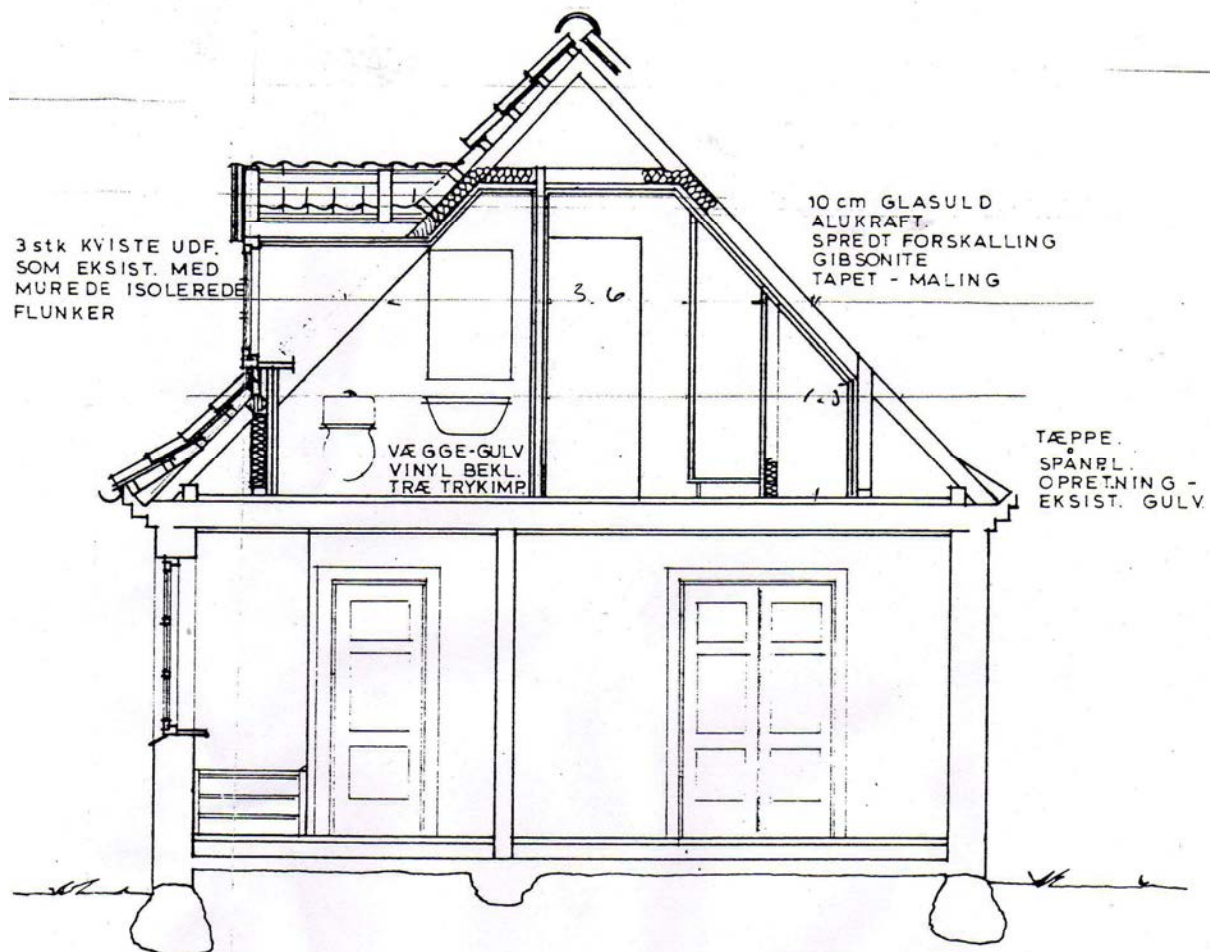
Gavlene mod øst og vest og lodstårnet. Før år 1900 stod der to jernbænke adskilt af et knap 2,5 m højt udkigstårn. Den ene bänk står nu foran nordfacaden. Udsigten forsvandt, da Dragør Ford blev bygget i 1910. I 1912—14 blev det 15,8 m høje lodstårn opført.

Døren fører ud til tårnet. Tidligere var der et vindue i gavlen til udkig. I gavlens højre side var op-hængt en trækasse til en kikkert. Kassen hang 160 cm over terræn.

Bygningstegningerne er udarbejdet til ombygningen i 1979 (Dragør Lodseri)

Snit af bygningen i stueetagen og loftsetagen

SNIT 1:50

Approberet

27 APR 1979

Dragør kommune

Bygningstegningen er udarbejdet til ombygningen i 1979 (Dragør Lodseri)

Registrering og beskrivelse af rum og genstande

Registreringen af genstande starter med østvæggen og følger solens gang. Registrering af genstande/inventar placeret på gulvet og ophængt i loftet beskrives efter registreringen af genstandene på væggene i hvert rum.

Rummenes bogstavbetegnelser er påført plantegningerne på side 11 og side 12.

Rum A og B blev ved husets opførelse i 1823 opført som en buegang med en bue mod nord, en bue mod syd og to buer i østgavlen. Af tegningen og fotografiet på side 12 ses, at buen mod syd er markeret med en tilbageliggende udmuring af buen.

Plantegningen viser buegangen og de 4 rum, opdelt af 2 nord/sydvægge og en langsgående øst/vestgående væg, der begge eksisterer. De 4 vestlige rum har 3 vinduer mod syd og 3 mod nord, helt som i dag.

Indgangen fra buegangen til de 4 rum i lodsstationen skete via en trappesten i buegangen og en tofløjet dør ind til det nuværende mødelokale (C), ganske som i dag. De 4 rum var beregnet til dagligt ophold for lodserne og opbevaring af materialer, grej og sejl. Fra rum F fører en trappe, ganske som i dag, op til første sal, hvorfra lodserne kunne komme op i udkigstårnet via en udgang i østgavlen og en trappe op til udkigstårnets platform. Tårnet hviler mod terræn på to træ søjler og er fastholdt til østgavlen.

Buegangen var ved opførelsen beregnet til at kunne holde udkig efter lodssøgende skibe i tørvej. Før tilbygningen af lodsstationen mod øst i 1879 til den nuværende bygning med et værksted og plads til isbåden blev udført, blev buerne i buegangen, hvis gulvflade dengang lå i terrænniveau, lukket.

Mod nord blev buegangen muret til med et blændingsfelt, i østgavlen fik den nordligste bue ligeledes et blændingsfelt med et enkeltvindue, hvor der kunne holdes udkig, og den sydligste bue fik en tofløjet indgangsdør. Buen i sydfacaden fik et vindue med et vindue, hvor der kunne holdes udkig. Her sidder i dag et vindue med 6 rudefelter, der er omtalt i beskrivelsen af sydfacaden. At lågen til at anbringe en kikkert sidder i det nederste vindue skyldes, at dette vindue dengang var i øjenhøjde, da gulvet lå i terrænniveau.

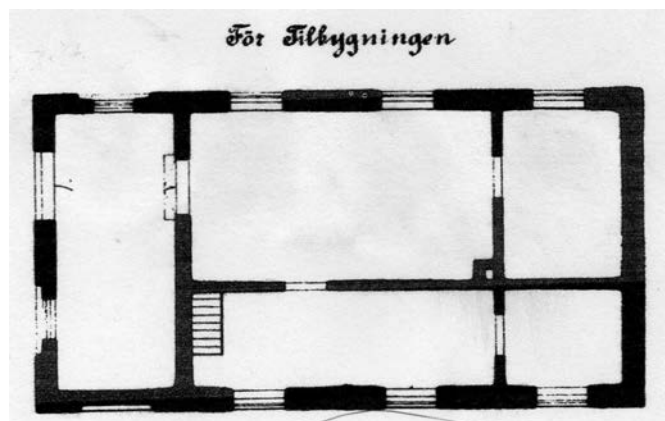
Ved tilbygningen i 1879 blev vinduet og døråbningen i østgavlen muret til. I stedet blev den nuværende dobbeltdør anbragt nordfacaden, hvor to trappetrin førte op til døren, helt som i dag. Samtidig blev gulvet fyldt i buegangen op til det nuværende niveau, der har samme niveau som de øvrige gulve i lodsstationen.

Det oprindelige rum i buegangen, der gik tværs gennem hele bygningen, blev inddelt i to rum - A og B - i 1950'erne.

På nedenstående plantegning, udført af arkitekt Anton Christensen før ombygningen og tilbygningen mod øst i 1879 ses de lukkede buegange samt de to bjælker foran østgavlen, som udkigstårnet hviler på - dengang og i dag.

Registreringen omfatter de genstande, som befandt sig i lodsstationens to etager i april 2010. I registreringen er udeladt genstande og hjælpemidler, som ikke er fundet væsentlige at registrere, fx papirkurve, rengøringsartikler, dokumenter, kataloger og håndbøger. Mange af disse genstandene og effekterne vil dog kunne indgå i opbygningen af et lodsmuseum, fx lodsernes dokumenter, attester og søkort.

Registreringen omfatter således ikke alle de genstande, effekter og redskaber, som befinder sig i lodsstationen i dag.

Bygningstegning udarbejdet før udvidelsen af lodsstationen i 1879 (Dragør Lodseri)

Registrering af genstande i de to etager

Rum A - Entre

1. Skab med 12 rum. To af rummene blev oprindeligt brugt af to tjenstgørende lodser. Er tillige anvendt til opbevaring til af reservedele, rengøringsudstyr mv.
2. Skab med glasrude. Har tidligere været anvendt til havnens genoplivningsudstyr. I loftet er anbragt to runde loftslamper; den ene er defekt.

Rum B - Entre

3. 16 skabe til lodsernes personlige ejendele. Der findes en fællesnøgle, som passer til alle skabsrum. I et af rummene er anbragt mange klenodier - takstbøger, logbøger, lods bådstrænavneskilte, en pengekasse mv.
4. Oliemaleri af lods båden Neptun skænket af Jørgen Jørgensen (kaldet Kina Jørgen) ved 250 års jubilæet.
5. Hattehylde til kasketter, huer og overtøj.
6. Kort i ramme med glas over Dragør Havn med angivelse af dybder ud til sejlløbet opmålt af overlods Poul de Løvenørn i 1799. I loftet er anbragt en rund glaslampe.

Rum C - Mødelokale

7. Søkort i glasramme. Sundet og bælteerne, dateret 1980.
8. Maleri af Nordre Mole i Dragør. Malet af tidligere københavnerlods Bent Ørberg i 1963. Gave ved 300 års jubilæet.
9. Tørntavle (vagtavle) af træ. Angiver hvem der er på lodsning, og hvem der har fri (markeret med f). Hver lods havde sit nummer. Vagtavlen er fra 1800-tallet, men ingen kan erindre, hvornår brugen af ophørte.
10. Tørkompass af kobber. Fra lods båden Venus, hvilket er graveret på låget. På siden er graveret "Dragør Lodseri". Er monteret på en lille hylde. Alder ukendt.
11. Nummeret er ved en fejl ikke benyttet.
12. Søkort. Kattegat, dateret 1999.
13. Nathuslamper, 2 stk. af messing. Anvendt til belysning af et kompas. Hæftes på hver side af

- skibets styrekompas. Vægholderne blev påsat, da lamperne blev ophængt i lodsstationen. Gave fra Helsingør Lodseri ved 300 års jubilæet.
14. Oliemaleri af Chr. Mølsted. Gavebrev fra Dragør Kommune. Gavebrevet er anbragt bag billedet. Motivet er: "Fuldriggeren vender ved Søndre Røse koste" og er skænket med en klausul om, at "hvis billedet efter forholdene ikke mere kan have plads i Lodshuset, ønsker kommunalbestyrelsen at medvirke til at udpege et andet ophængsted i Dragør Kommune". Gavebrevet er underskrevet af borgmester J. Rosschou og kommunaldirektør S. Rasmussen.
  15. Tavle med fortegnelse over de 253 lodser, der var ansat ved Dragør Lodseri fra 1684 til 1984. Fortegnelsen er udarbejdet af Gunvor Petersen ved 300 års jubilæet.
  16. Tavle med håndskrevet liste over Dragørlodser i perioden 1952-1980.
  17. Bogreol med fem hylde, anskaffet i 1979.
  18. Billedramme med fotografier af fem sejllodsbåde: Neptun, Ørnen, Prøven, Ravnen og Havfruen, ca. 1900.
  19. Lang søkikkert ophængt i to træholdere. Alder ukendt.
  20. Søkort. Københavns Havn, dateret 1999.
  21. Søkort. Sundet, nordlige del, dateret 1999.

Fra vagtstuen: Til venstre sofahjørnet med søkort, kikkert og lille skibsklokke. Til højre: Maleri af Christian Mølsted

22. Gammel skibsklokke med knebel ophængt i nyere messingophæng med indgraveret tekst "Dragør Lodseri 8. marts 1684". Formodentlig en gave ved et tidligere jubilæum.
23. Søkort. Sundet, sydlige del, dateret 1999.
24. Søkort. Sundet, midterste del, dateret 1999.
25. Fotografi i billedramme. På bagsiden er anført "Ravnen eller Prøven". Alder ukendt.
26. Standur i fyrretræ. Alder og oprindelse ukendt. Repareret og ændret flere gange af bl.a. bådmand Hans Jensen.
27. Indbygget grønmalet skab med røde stafferinger. Her er bl.a. opbevaret flag, elpærer og forbindskasse. På gulvet er anbragt en lædersofa og tre læderlænestole, to sofaborde med korkoverflade, anskaffet i 1979.
28. Et grønmalet langbord med røde stafferinger og lakeret fyrretræs bordplade samt to skuffer, en i gavlen og en i langsiden mod nord. Skuffen i langsiden indeholder et gammelt kartotek med kartotekskort med oplysninger om lodsede skibes navn i alfabetisk, deres størrelse, dybgang, navigationsudstyr, max. fart og oplysninger om af hvem og hvornår et skib blev lodset og hvorfra og hvortil. Skuffen i gavlen indeholder bl.a. diverse nøgler. Bordets alder er ukendt.
29. Langbænk, grønmalet med røde stafferinger i gavlene og med en grøn hynde. Hynden blev anskaffet i 1979. Langbænkens alder er ukendt.
30. Armstol med en grøn hynde svarende til langbænkens hynde, ligeledes anskaffet i 1979. Stolens alder og oprindelse er ukendt.
31. Rorskammel. Gave fra Dragør Bådeværft skænket ved 300 års jubilæet. I loftet er ophængt to lamper, en over langbordet og en over sofabordet samt fire lampetter til belysning af søkortene. Søkortene blev anvendt i praksis frem til lodseriets flytning til lodsstationen i færgehavnen.

Rum D - vagtstue

32. Tegning med opmåling af Drogdens sejlrende og med indtegnede fyrvinkler. Har oprindeligt også haft dybdeopmålinger, men disse er forsvundet pga. sollyset.
33. Platte. Motiv af Søkvæsthuset udført af Mads Stage i 1977. Formodentlig en gave fra Farvandsdirektoratet ved 300 års jubilæet.
34. Foto i glasramme. Fotoet er optaget ved 250 års jubilæet i 1934. På fotoet ses aktive og pensionerede lodser samt enkelte gæster.
35. Tavle med glasramme med en fortegnelse over lodser fra 1823 til 1951.
36. Ramme i fyrretræsramme med "INTERIMS SPECIEL-REGLEMENT FOR DRAGØR LODSERI" udarbejdet af Admiralitets- og Commissariats Collegium 20. februar 1832.
37. Fotobilledcollage i forsølvet ramme med billeder af gæster ved 300 års jubilæet.
38. Platte med kompasrose og motiv af "Cutty Sark". Gave.
39. Kort - "Chart of The Sound" monteret i passepartout skænket af Navigationsforeningen ved 300 års jubilæet.
40. Fyrretræshylde. På hylden står en "bladretefontavle" med navne, adresser og telefonnumre på relevante personer, firmaer og institutioner, der var behov for hurtigt at kunne finde frem til.
41. Rund træramme med messingportræt af en hollandsk fregat. Gave ved 300 års jubilæet.
42. "Våbenskjold" med påskrift Loodswezen. Gave.
43. Porcelænsvåbenskjold. Schulschief. Gave.
44. Glaseret keramikplatte, Søholm Keramik. Gave fra Marine Hjemme Værnet.
45. Porcelænsplatte, nr. 100, 1979 med påskrift "Til fordel for Klubhusbyggeriet Rungsted Kyst Sejlklub". Gave.
46. Messingskilt, fastskruet, med teksten "AMENDED COLLISION REGULATIONS when in danger, or I doubt, run in circles, scream shout". Gave.
47. Tørntavle med træramme og metalbagside, hvor små træklodser med navne på de tjenestegørende lodser og bådmænd kunne anbringes. Påskifterne på vagttavlen er skrevet med en Dymoskriver på en smal plaststrimmel og lyder:

Sundet	Allinge	Ferie/Bådmænd	Bådmænd i tørn
--------	---------	---------------	----------------

 Under overskrifterne er der lodrette felter, hvor klodserne med lodsernes navne kan anbringes direkte på metalpladen. Under disse felter står nedenstående:

Ind efter kl. 7	Langtur	8 timer/fri	Syge.
-----------------	---------	-------------	-------

 I felterne mellem øverste og nederste påskrift blev i de relevante kolonner anbragt de små

- træklodser med numrene på de tjenestegørende lodser og bådmænd, således at der altid var overblik i lodseriet over samtlige personer tilknyttet lodseriet. Klodserne, der alle har en magnet på bagsiden, findes i pengeisten.
48. Ophængstavle i aluminiumsramme.
  49. Ophængstavle i aluminiumsramme.
  50. Søkort "Östersjön" - med angivelse af radiofyr og distancer. Udgivet af Sjökarteverket, Stockholm, 1938, opdateret 1978.
  51. Bogreol med fire hylde. Anskaffet i 1979. Rummer bl.a. opslagsværker med skibsregistre og navigationshåndbøger.
  52. Indmuret jernbeslået pengeiste. Her opbevaredes de indkomne lodsindtægter, som hver måned deltes således, at fastlodserne fik fuld part, reservelodserne halvpert og ekstralodserne kvartpart. Til at åbne kisten krævedes to nøgler. Den ene havde lodsinspektøren, den anden havde lodsogholderen.
  53. Reol med udtræksplade til tastatur. Her stod tidligere en telefax, hvor der indkom lodsbestillinger fra bl.a. telegrafene, skibe, skibsmæglere og Lyngby Radio, som kunne besvares af den vagthavende.
  54. Skrivebord med glasplade. Under glaspladen er anbragt et kort over Sundet med angivelse af vanddybder, fyr og bøjer. På kortet er bl.a. anbragt en international bogstaveringskode, en omregningstabel fra fod til meter og en vindstyrketabel. På bordet er anbragt en grå arkitektbordlampe. På skrivebordets sidebord mod vest var tidligere anbragt en VHF-radio og en skrivemaskine.
  55. I vindueskarmen er anbragt et drikkekrus med et motiv af en fregat. Gave
  56. I vindueskarmen er tillige anbragt en håndmalet vase med påskrift "Dragør 1684-1984 300 år Lodseri" indrammet af en kongekrone og en laurbærkrans. Vasen er skænket af Karen og lods Aage Palm.
  57. Ligeledes anbragt i vindueskarmen: Porcelænsfigur af Amagerpige mrk. 1314. Gave.
  58. Højtaler til regulering af lydstyrken på VHF-radioen. I loftet er anbragt to loftarmaturer.

Rum D - Kontor

59. Foto i glasramme "Lodsbåden går ud", Udateret.
60. Tegning i glasramme. Tegnet af Niels Andersen, dateret 1983. Gave fra kunstneren ved 300 års jubilæet.
61. Situations Kaart over Drogden. Udateret. Gave.
62. "Special Retvisende Siöe Kaart" forfærdiget af Andreas Lous, Capitain i Söe-Etaten og Cheff over Dragöe Lodseriet, trykt i 1775.
63. Oliemaleri udført af J. Jensen af en lodsbåd på vej ud ved Søndre Mole. Gave til Lodsmuseumsforeningen i 2008.
64. Dybdekaart over Isefjorden i glasramme. Opmålt i 1881.
65. "Carte über Amacker". Håndkoloreret kort fremstillet i anledning af Dragør Lodseris 300 års jubilæum. Gave fra Lodspensionskassen.
66. Foto af lodsbåden Jupiter med motor i glasramme. Båden er bygget i glasfiber i 1968 af Ejvind Bådeværft i Rantzausminde.
67. Foto af lodsbåden Neptun med motor og lille sejlføring i glasramme. Bygget af Dragør Bådeværft i 1927. Overført til lodsstationen i Allinge i 1968.
68. Foto af lodsbåden Venus med motor. Bygget af Dragør Bådeværft i 1956.
69. Foto af lodsbåden Prøven med motor. Bygget i 1968 af Botved Boats A/S i Slagelse. Lodseriets første hurtigtgående lodsbåd, men solgt i 1966, da den ikke egnede sig til formålet.
70. Foto af lodsbåden Merkur med motor og lille sejlføring i glasramme. Kravelbygget i eg i 1934 af Dragør Bådeværft. Anvendt af lodsstationen i Allinge fra 1979 under navnet Mars.
71. Foto af lodsbåden Venus med motor i glasramme. Klinkbygget i eg i 1919 af Dragør Bådeværft.
72. Foto i glasramme af de seks tjenestegørende lodser ved 275 års jubilæet i 1959.
73. Tavle i glasramme med håndskrevne navne over lodser tjenestegørende fra 1952 til 1971.

74. Opslagstavle til filtskrivere og med magnetholdere.
75. Foto i glasramme, ca. 1890 af lodsstationens østgavl. I gavltrekanen to vinduer. Det nordre beregnet til udkig og har metallåger, hvor kikkerten kunne stikkes ud og hvile på underkanten. Det søndre, hvor to vinduer er bygget ud som en karnap, var beregnet til signalering. På gavlmuren er anbragt en kasse til kikkerten. De fem lodser er ifølge påskrift på bagsiden: Hans Borg, Jacob Greisen, Mathias Riber, Jørgen Palm og John Svane. Midt ud for gavlen et lille udkigstårn. På begge sider to bænke. Den ene er forsvundet, den anden står i dag foran lodsstationens nordfacade.
76. Foto i glasramme, hvor tre af de fire tjenestegørende lodser er foreviget foran lodsstations indgangsdør under jubilæumsudsmykningen. De tre lodser er fra venstre lods H. Bak Jeppesen, lodsformand Einar Schmidt og lods J.M. Christensen. Den fjerde lods, Peter Taarnby, var ude at lodse, men et fotografi af Peter Taarnby er indsat i billedet. Navnene er anført på en sølvtavle på den nederste ramme.
77. Foto i glasramme af samtlige tjenestegørende ved Dragør Lodseri ved 300 års jubilæet i 1984. I forreste række ses fra venstre lodserne Børge Slot Christiansen, Ove Nielsen, Johannes L. Rasmussen, Henning Nielsen, Finn Wessel Jensen, Jens Lydom Christensen, Thorvald Jørgensen, Eyvind Jansen, Hans-Peter Johansen, Niels Schott Christensen, Ole Thomasen, Jørgen Munkholm Christensen, Ole Pedersen og Harald Mortensen. I bagerste række ses fra venstre lods Erik Thomsen og bådmændene Villy Petersen (Allinge), Ole Palm Petersen, Erik Rasmussen, Tommy Alarsen (Allinge) og Mogens Larsen, sekretær Anita Thorsen, bådmændene Jimmy Jungsted, Ib Petersen, Erling Ravn, Jan Rasmussen, Henning Jelsgaard, Bent Larsen (Allinge), Flint Møller, Finn Petersen (Allinge). Ove Jensen samt lods Mogens Nedergaard Jensen.
78. Rundt ur i messing med glasramme. Af nyere dato.
79. Keramikrelief af et bornholmsk røgeri. Gave.
80. To lodssedler fra 1860 og 1869 med oplysninger udfyldt af de pågældende skibes skibsførere.
81. Øloplukker. Gave.
82. Oplysningstavle til filtskrivere og med magnetholdere.
83. Originaltegning til et frimærke med posttakst kr. 2,50 i glasramme. Frimærket blev udgivet af Postvæsenet ved 300 års jubilæet og er tegnet af Alfred Madsen. Tegningen blev overdraget af Postvæsenet ved jubilæet. Overrækkelsen fremgår af fotocollagen fra jubilæet (se nr. 37).
84. Generalkarta over Danmark med Skåne, Blekinge og Halland, anno 1658. Gave ved 300 års jubilæet.
85. Foto i glasramme af lods båden Neptuns ankomst til Allinge 6. oktober 1968, hvor den da fik hjemsted.
86. Foto i glasramme af lodsstationen i Allinge, opført af Dragør Lodseri i 1972. Bygningen blev tegnet af Dragørarkitekten Søren Elkær Hansen. Før opførelsen boede lodserne i bådmænd Villy Petersens bolig. Han var oprindeligt havnefoged, lods, kgl. vejer og måler i Allinge. Da lodsstationen var opført, blev han ansat i Dragør Lodseri og flyttede sammen med ægtefællen, Edith, ind i stationens stueetage som lods og førte tilsyn med lods både, station og udstyr. Edith varetog rengøring og skiftede sengelinned mv.
87. Foto af lodsstationens (Allinge) indgangsparti.
88. Opslagstavle med træramme og hessian til montering.
89. Væglampet til skrivebordsbelysning
90. Regnemaskine, hvor lodserne udregnede lodspenge, rejsepeng, landsætningspeng, ventepeng, opholdspeng, betaling for ikke benyttet lods og andre godtgørelser fastsat af Lodsvæsenet i Danmark. Taksterne blev udregnet efter hjemkomst og efterfølgende sendt som faktura til de pågældende skibes ejere, skibsmæglere, rederier mv. På gulvet står skrivebord, skrivemaskinebord og reoler med diverse kontorartikler, blanketter, takstbøger, logbøger mv. Der findes blanketter på flere sprog, fx russisk og finsk. I loftet er anbragt tre lamper.

Rum F - Toilet og korrtrum

Lille rum med en dør til toilet, håndvask og spejl i hjørnet mellem korrtrum og trappe.

91. I det L-formede rum er mod vest anbragt et skab med ni rum beregnet til diverse kontorartikler og håndbøger, kataloger, efterretninger for søfarende, journaler og effekter til navigationsformål.
92. Kortbord med 11 hylder til søkort. Lodserne tog relevante søkort med, når lodsningerne skete over ud over den traditionelle sejlrende i Sundet. De anbragte søkortene på hylderne igen efter hjemkomst.
93. Oliemaleri af Venus malet af Hans Karlsen (boede i Blå Hane som genbo til Strandhotellet) malet i 1976 og skænket til Dragør Lodseri ved 300 års jubilæet.
94. Holder til de tegnerekvisitter, der blev benyttet ved kortbordet. Både kortbord og holder er fremstillet af bådmand og skibstømrer Erik Rasmussen.
95. Gammelt barometer fremstillet af L.J. Texiere, København
I loftet er anbragt en lampe. Gulvet består af Ølandsfliser, der dukkede op, da det tidligere lino-leumsbeklædte gulv blev fjernet ved ombygningen i 1979.

Rum G - Værksted

I rummet er anbragt et gasfyr, en stålvaske og et stålborde med to køkkenvaske.

96. Isspade ophængt på to kroge på vestvæggen.
97. Frit i rummet og indbygget i den korte skabsvæg bygget ud fra vestvæggen er anbragt to hvidmalede lodrette træstolper med affasede hjørneafskæringer. Stolperne bærer det udvigstårn, der stod uden for østgavlen før 1879, men som kom til at ligge inde i bygningen og på tagfladerne efter udvidelsen mod øst i 1879. Nedenstående tegning, som viser udvigstårnets placering, er udarbejdet af arkitekt Anton Christensen før udvidelsen.

Bygningstegning udarbejdet før tilbygningen i 1879 (Dragør Lodseri)

Første sal

Rum H - Bådmændenes vagtstue (Rummet er indrettet i midten af 1950'erne)

98. En magnetstavle og en opslagstavle med træramme og hessianbeklædning samt et lille nøglebrædt.
99. Rundt messingur.
100. Oliemaleri af russisk isbryder og lods båden Venus ved Drogden Fyr. Over maleriet en lille træhylde med metalophæng.
101. Tre søkort på skråvæggen på sydsiden. Sundets nordlige del, 1986, Sundets sydlige del, 1986 og Københavns Red, 1993, dvs. søkort før Øresundsforbindelsens opførelse og sejlrendernes ændringer.
102. Rundt messingur.
103. Højtaler til VHF-radio.
104. Tørntavle (vagtstavle) til bådmænd af træ med metalbagside og magnetklodser.
105. Messingkøjelampe.
106. Model af lods båden Prøven indsat i plastmontre. Bygget af bådmænd Knud Larsen.
107. Messingkøjelampe.
108. Søkort over bælteerne, nordlige del og sydlige del, 1976.
Gulvet er belagt med koksgråt gulvfilt.
På gulvet står et skrivebord af teak med 6 skuffer.
Over skrivebordet er opsat en væglampe på væggen. To læderlænestole, en læderfodskammel og et sofabord.
To armstole med gråt betræk.
To skibsbrikse hver med to skuffer.
Et firkantet sengebord med to hylder.
En skabsreol med to hylder og en tofløjet skabsunderdel med en hylde. Inderholder instruktionsbøger til lods både, vagtplaner, interne instrukser, kartoteker, meddelelser fra søfarten, navigationsinstrukser, kontorartikler v.
Et fjernsyn, mrk. Philips.
Loft. En loftlampe og en lampe ophængt over sofabord.

Rum I - Mellemgang under udkigstårn med lem til udkigstårnet

En skabsdør mod sydsiden. Bagved et rum med en hylde til bl.a. bådmændenes sengetøj.
En skabsdør mod nordsiden. Er indrettet til klædeskab til bådmændene.

Rum J - Pantry

109. På væggen mod øst et indrammet foto af færgeren Skælskør.
110. Elmålerskab.
111. På sydvæggen et køkkenskab med service.
112. Indbygget skab med ni rum til bådmandenes private effekter.
113. Indrammet DSB plakat nummereret og signeret af Clifford Wright. Ukendt herkomst.
114. Skab med tre hylder til køkkengrej.

Mod nord er et lille køkkenbord med vask og et skab med 1 hylde. Over vasken en hylde og et grydeophæng. Endvidere et køleskab.

Mod østvæggen et lille bord med tre stole. På gulvet står to brandslukkere.
Loft. Tre loftlamper.

Rum K - Skabsgang

Mod syd en lang skabsvæg med 10 klædeskabe.
Mod nord et badeværelse med toilet, indbygget brusekabine samt en håndvask med spejl, lampe og glashylde over håndvasken. Gulv, kabine og vægge er beklædt med plastlaminat.
I skabsgang og bag brusekabinen er anbragt en skibsbriks med to skuffer og en lænestol med koksgråt sæde og plastbetrukket ryglæn.
Gulvet er belagt med koksfarvet gulvfilt.
Loft. En loftlampe.

Værelse - M

115. Danmarkskort i glasramme. Anno 1585, optrykt i 1971.
116. En sengelampe på vestvæg.
I nordvæg et indbygget klædeskab.
Gulvet belagt med koksfarvet gulvfilt.
Skibsbriks med to skuffer.
To lænestole og et sengebord.
I østvæggen er indbygget en låge, der fører ind til skunkrummet.

Værelse - N

- 117. Reproduktion 75 nr. 16 i glasramme. "Carte über Amacker, gezeichnet von Hirsch", udateret.
- 118. Væglampet.
- 119. Bordflagstang uden flag.
  - I sydvæggen et indbygget klædeskab
  - Gulvet er belagt med koksfarvet gulvfilt.
  - Et skrivebord med fire skuffer, en skrivebordsstol og en skrivebordslampe.
  - To lænestole.
  - Loft. En lampe.

Vigtigt at vide ved eventuelle fremtidige bygningsdispositioner i rum M og N

I mellemrummet mellem de to rum - M og N - er anbragt fire lodrette jernstolper med en platform foroven, som bærer skorstenen. Skorstenen er en attrap.

Beskrivelse og registrering: Jens Lydom Christensen og Poul Himmelstrup.

Layout og repro af tegninger og fotografier af forside og siderne 1-15: Ida Clementsen.

Fotografierne af rum og genstande fra side 18 er stillet til rådighed af Dragør Lokalarkiv og udført af Jørgen D. Petersen.